МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОГО ПРАВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародної співпраці
Львівського національного університету
імені Івана Франка доц. Тишик С.В.

«30» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»
освітньо-професійна програма ОС Бакалавр

нормативна дисципліна
юридичний факультет

Львів – 2022 рік

Сканировано с CamScanner

Робоча програма навчальної дисципліни «Екологічне право України» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальністю 081 «Право» у межах освітньо-професійної програми ОС Бакалавр, 2022 р.

Розробник:
Ващишин Марія Ярославівна – доцент кафедри соціального права, кандидат юридичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціального права Львівського національного університету імені Івана Франка (Протокол від «25» серпня 2022 року № 12)

Завідувач кафедри
Соціального права **проф. П.Д. Пилипенко**

«25» серпня 2022 року

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право» у межах освітньо-професійної програми ОС Бакалавр) Протокол від «30» серпня 2022 року №2

«30» 08 2022 р **Голова** **проф. В.М. Бурдін**

© Ващишин М.Я.
2022 рік

Сканировано с CamScanner

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів 8</td><td>Галузь знань
08 «Право»</td><td colspan="2">Нормативна</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Спеціальність 081 «Право»</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 120</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>7-8-й</td><td>7-8-й</td></tr>
<tr><td rowspan="10">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 2, 3</td><td rowspan="10">Освітньо-професійна програма ОС Бакалавр</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>32 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>8 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>88 год.</td><td>104 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: іспит</td></tr>
</table>

Мова навчання - українська

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є набуття здобувачем вищої освіти знань про правові засади раціонального природокористування і охорони довкілля та механізми їх застосування у національній правовій практиці, ознайомлення із сучасними підходами до розуміння екологічної безпеки, екологічного управління, проблемами застосування екологічного законодавства у механізмі реалізації екологічних прав громадян, особливостями юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства та міжнародно-правовими стандартами захисту довкілля й адаптації до змін клімату.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни "Екологічне право України" є:

- поглиблене вивчення екологічного законодавства та наукових джерел щодо правового регулювання охорони довкілля на засадах сталого розвитку ;
- аналіз законодавства про раціональне природокористування у механізмі реалізації екологічних прав громадян та практики його застосування;
- поглиблене вивчення і застосування механізму участі громадськості в прийнятті екологічно-значимих рішень
- аналіз матеріалів практики стосовно застосування норм екологічного законодавства щодо захисту екологічних прав та інтересів громадян

Сканировано с CamScanner

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- систему екологічного права та її співвідношення з іншими галузями права
- екологічні права та обов'язки громадян і гарантії їх реалізації
- джерела та принципи екологічного права
- правові засади екологічного управління
- правові засади раціонального використання та охорони природних ресурсів
- зміст та гарантії екологічної безпеки
- особливості юридичної відповідальності за екологічні правопорушення

Вміти:

- застосовувати законодавство при реалізація та захисті екологічних прав
- моделювати шляхи вдосконалення правового регулювання суспільних відносин у сфері охорони довкілля із урахуванням європейського досвіду;
- виявляти та аналізувати переваги та недоліки правового забезпечення раціонального природокористування та охорони довкілля в Україні у порівнянні із міжнародними еколого-правовими стандартами;
- самостійно обґрунтовувати висновки та узагальнення стосовно ефективності процесу адаптації вітчизняного екологічного права до права Європейського Союзу, аргументовано відстоювати свою правову позицію;
- використовувати знання, набуті в ході вивчення курсу, у своїй практичній діяльності
- представляти і захищати екологічні права та інтереси громадян у взаємовідносинах з органами державної влади
- самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості у правовідносинах захисту екологічних прав та інтересів;
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи в процесі застосування механізмів захисту екологічних прав та інтересів громадян.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРЕДМЕТ ТА СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

1.Еколого-правова політика України на сучасному етапі розвитку.
2.Поняття, ознаки та предмет екологічного права.
3. Об'єкти екологічного права: інтегровані, диференційовані, комплексні.
4. Функції екологічного права.
5. Методи правового регулювання в екологічному праві.
6. Принципи екологічного права України: загальні, міжгалузеві, галузеві, інституційні.
7.Система екологічного права, його співвідношення з іншими галузями права.

ТЕМА 2. ДЖЕРЕЛА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА УКРАЇНИ.

1. Поняття та система джерел екологічного права.

Сканировано с CamScanner

2.Особливості джерел екологічного права. 3. Конституція України як джерело екологічного права.
4.Міжнародно-правові норми у системі джерел екологічного права.
5.Закони України в системі джерел екологічного права. Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища“ як джерело екологічного права.
6.Підзаконні нормативно-правові акти як джерела екологічного права.
7.Роль судової практики у регулюванні екологічних відносин.
8.Практика Європейського Суду з прав людини як джерело екологічного права.

ТЕМА 3. . ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ТА ОБОВ`ЯЗКИ ГРОМАДЯН

1. Поняття та види екологічних прав громадян.
2. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
3. Право на екологічну інформацію.
4. Право на участь у прийнятті екологічно-значимих рішень.
5. Право на відшкодування шкоди, заподіяної екологічними правопорушеннями.
6. Право на здійснення спеціального та загального природокористування.
7. Гарантії реалізації екологічних прав громадян.
8. Способи захисту екологічних прав громадян.
9. Поняття та види обов'язків громадян у сфері охорони довкілля.

ТЕМА 4. ПРАВОВІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

1. Загальна характеристика управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів.
2 Система органів державного управління у сфері охорони довкілля та природокористування.
3. Органи державного екологічного управління загальної компетенції та їх повноваження.
4. Органи державного екологічного управлянні спеціальної компетенції та їх повноваження.
5. Компетенція органів місцевого самоврядування в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів
6. Правові питання участі громадськості в екологічному управлінні

ТЕМА 5. ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ. СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА

1. Поняття та значення процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД).
2. Сфера застосування оцінки впливу на довкілля.
3. Роль громадськості у проведенні оцінки впливу на довкілля.
4. Етапи проходження процедури оцінки вплив на довкілля.

Сканировано с CamScanner

5.Юридична відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля.
6. Особливості оцінки транскордонного впливу на довкілля.
7.Стратегічна екологічна оцінка (СЕО). Поняття, сфера дії, суб'єкти.
8. Порядок здійснення стратегічної екологічної оцінки

ТЕМА 6. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.

1. Поняття та види відповідальності за екологічні правопорушення.
2. Поняття, склад, види та особливості екологічного правопорушення.
3. Адміністративна відповідальність за екологічні правопорушення.
4.Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення.
5. Особливості еколого-правової відповідальності. Санкції еколого-правової відповідальності.
6. Особливості дисциплінарної відповідальності за екологічні правопорушення
7.Відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю чи майну громадян внаслідок екологічного правопорушення
8. Таксовий метод обчислення екологічної шкоди

ТЕМА 7. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ

1. Земля як об'єкт використання та правової охорони.
2.Категорії земель та особливості їх правового режиму.
3.Порядок передачі земель у власність.
4.Порядок надання земельних ділянок у користування.
5.Права і обов'язки власників землі та землекористувачів.
6.Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.
7. Державне управління в галузі використання і охорони земель.
8. Зміст правової охорони земель.
9. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

ТЕМА 8. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЛІСІВ

1. Ліс як об'єкт використання та правової охорони.
2.Поняття та склад лісового фонду.3. Поділ лісів на категорії та їх правовий режим. 4.Право власності на ліси.
5.Право користування лісами. Загальне і спеціальне лісокористування.
6.Тимчасове лісокористування.
7.Постійне лісокористування.
8. Державне управління і контроль у сфері використання та охорони лісів.
9.Правові заходи охорони лісів.
10.Відповідальність за порушення лісового законодавства.

ТЕМА 9. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ВОД.

Сканировано с CamScanner

1.Води як об'єкт використання та правової охорони.
2.Склад водного фонду України.
3. Право водокористування та його види.
4.Права та обов'язки водокористувачів.
5.Функції управління в галузі використання і охорони вод.
6.Правові заходи охорони вод.
7.Відповідальність за порушення водного законодавства.

ТЕМА10. ПРАВОВА ОХОРОНА АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.

1.Атмосферне повітря як об'єкт правого регулювання, охорони та використання.
2. Міжнародні договори у сфері охорони атмосферного повітря. 3.Нормування в галузі використання та охорони атмосферного повітря. 4.Правові заходи охорони атмосферного повітря.
5.Управління та контроль у галузі охорони атмосферного повітря. 6.Відповідальність за порушення законодавства про охорону атмосферного повітря.

ТЕМА 11. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ТВАРИННОГО СВІТУ.

1.Тваринний світ як об'єкт використання та правової охорони.
2.Види користування тваринним світом.
3.Правове регулювання полювання та мисливського господарства.
4.Правове регулювання рибальства і рибного господарства.
5.Правове регулювання інших видів використання тваринного світу. 6.Управління та контроль у галузі використання та охорони тваринного світу.
7.Правові заходи охорони тваринного світу. Червона книга.
8. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорони тваринного світу

ТЕМА 12. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ РОСЛИННОГО СВІТУ.

1.Рослинний світ як об'єкт використання та правової охорони.
2.Види користування рослинним світом.
3.Управління та контроль у галузі використання та охорони рослинного світу.
4. .Правові заходи охорони рослинного світу.
5. Червона книга. Зелена книга України.
6. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону рослинного світу

ТЕМА 13. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЕКОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖІ.

1.Поняття та склад екологічної мережі України.
2. Правовий режим ключових територій. Природно-заповідний фондУкраїни.
3.Правовий режим сполучних територій (екокоридорів).
4.Правовий режим буферних територій.
5.Правовий режим відновлюваних територій національної екологічної мережі.

Сканировано с CamScanner

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ДИСЦИПЛІНИ

	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	Ср		л	п	лаб	Інд	Ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Предмет та система екологічного права України		2	2			6		2	2			17
Джерела екологічного права		2	2			6						18
Екологічні права та обов'язки громадян						9		2	2			16
Правові засади управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів		2	2			5		2	2			17
Оцінка впливу на довкілля. Стратегічна екологічна оцінка.						9						18
Юридична відповідальність за екологічні правопорушення		2	2			6		2	2			18
Правовий режим використання та охорони земель						7						
Правовий режим використання та охорони лісів		2	2			5						
Правовий режим використання та охорони вод.						8						
Правова охорона атмосферного повітря.						8						
Правовий режим використання та охорони тваринного світу.		2	2			6						
Правовий режим використання та охорони рослинного світу.		2	2			7						

Сканировано с CamScanner

Правовий режим екологічної мережі.		2	2			6						
Разом	**120**	**16**	**16**			**88**		**8**	**8**			**104**

Лекційний курс (денна – 16 год., заочна – 8 год.)

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Предмет та система екологічного права Україн	2	2
2	Джерела екологічного права України	2	
3	Екологічні права та обов'язки громадян		2
4	Правові засади управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів	2	2
5	Оцінка впливу на довкілля. Стратегічна екологічна оцінка.		
6	Юридична відповідальність за екологічні правопорушення	2	2
7	Правовий режим використання та охорони земель		
8	Правовий режим використання та охорони лісів	2	
9	Правовий режим використання та охорони вод.		
10	Правова охорона атмосферного повітря.		
11	Правовий режим використання та охорони тваринного світу.	2	
12	Правовий режим використання та охорони рослинного світу.	2	
13	Правовий режим екологічної мережі.	2	
	Разом:	**16**	**8**

Практичні заняття (денна – 16 год., заочна – 8 год.)

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Предмет та система екологічного права України	2	2
2	Джерела екологічного права України	2	
3	Екологічні права та обов'язки громадян		2
4	Правові засади управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів	2	2
5	Оцінка впливу на довкілля. Стратегічна екологічна оцінка.		
6	Юридична відповідальність за екологічні правопорушення	2	2
7	Правовий режим використання та охорони земель		
8	Правовий режим використання та охорони лісів	2	
9	Правовий режим використання та охорони вод.		
10	Правова охорона атмосферного повітря.		
11	Правовий режим використання та охорони тваринного світу.	2	

Сканировано с CamScanner

12	Правовий режим використання та охорони рослинного світу.	2	
13	Правовий режим екологічної мережі.	2	
	Разом	**16**	**8**

Самостійна робота (денна – 88 год., заочна – 104 год.)

№ З/п	Назва теми	Кількість Годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Предмет та система екологічного права України	6	17
2	Джерела екологічного права України	6	18
3	Екологічні права та обов'язки громадян	9	16
4	Правові засади управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів	5	17
5	Оцінка впливу на довкілля. Стратегічна екологічна оцінка.	9	18
6	Юридична відповідальність за екологічні правопорушення	6	18
7	Правовий режим використання та охорони земель	7	
8	Правовий режим використання та охорони лісів	5	
9	Правовий режим використання та охорони вод.	8	
10	Правова охорона атмосферного повітря.	8	
11	Правовий режим використання та охорони тваринного світу.	6	
12	Правовий режим використання та охорони рослинного світу.	7	
13	Правовий режим екологічної мережі.	6	
	Разом	**88**	**104**

5. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Знання та навички студентів, отримані при засвоєнні навчальної дисципліни «Екологічне право України», оцінюється за рейтинговою системою.

Форми поточного контролю включають: оцінювання виконання домашніх самостійних завдань, тестів та контрольних робіт, виконаних студентами під час практичних занять.

Студент може отримати максимально 50 балів за усні відповіді або виконання тестів чи контрольних робіт, задач та інших завдань на практичних заняттях.

Неготовність до заняття або незадовільна відповідь (розв'язання задачі) також підлягають відповідній оцінці і студенту виставляється "0" балів. Студент повинен перездати незадовільну оцінку протягом двох тижнів і отримати позитивну оцінку, яка враховується під час визначення середнього балу поточної успішності. Не перескладена заборгованість тягне виставлення за іспит оцінки «0»

Сканировано с CamScanner

FX.

Формою проміжного контролю знань та навичок студентів по дисципліні є залік, а підсумкового контролю по дисципліні є іспит, на якому результати їх навчальної роботи оцінюються за весь період вивчення дисципліни за 50 – бальною шкалою.

За результатами вивчення дисципліни при оформленні іспиту студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як середньозважене оцінок за поточну успішність і оцінки за модульні контрольні роботу.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЩО ПРИСВОЮЄТЬСЯ СТУДЕНТАМ

Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточна успішність	Кількість балів набраних на модулі	Сума
T1-T5	T1-T5	
50	50	100

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується заліком, становить за поточну успішність 50 балів, на модулі – 50 балів;

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90 – 100	A	*Відмінно*	*Відмінно*	*Зараховано*
81-89	B	*Дуже добре*	*Добре*	
71-80	C	*Добре*		
61-70	D	*Задовільно*	*Задовільно*	
51-60	E	*Достатньо*		

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосування набуті знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

Сканировано с CamScanner

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні предмету.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься у інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

І Підручники, Навчальні посібники

1. Право довкілля (екологічне право) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П.Д. Пилипенко, В.І. Федорович, М.Я. Ващишин (та ін.) ; за ред. П. Д. Пилипенка. – К. : Ін. Юре, 2010. – 401 с.
2. Екологічне право України: Академічний курс./ Під. ред. Шемшученка Ю.С./ К.2008
3. Екологічне право: Навчальний посібник / За редакцією к.ю.н., доцента Устименко Т.П. – К.: Алерта, 2016. – 290 с.
4. Екологічне право : навч. посіб. / кол. авт. [Резворович К. Р., Юнін О. С., Кірін Р. С. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 318 с.
5. Екологічне право: Підручник / за ред. А.П. Гетьмана. – Х.: Право, 2017. 432с.
6. Екологічне право України : курс лекцій / за ред. д-ра юрид. наук, проф. кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУ «ОЮА» Каракаша І. І. – Одеса : 2020. – 321 с.
7. Екологічне право України : навчальний посібник / за ред. проф. І.І. Каракаша, д.ю.н. Т.Є. Харитонової, к.ю.н. А.І. Черемнової; вид. 1-е. Одеса : Гельветика, 2018. 408 с.
8. Андрейцев В.І. Право екологічної безпеки: Навч. та наук.-практ. посібн. – К.: Знання-Прес, 2002. – 331 с.

Сканировано с CamScanner

9. Гердеген М. Міжнародне право : пер. з німецької / Матіас Гердеген. – К. : «К.І.С.», 2011. – 516 с.
10. Довідник чинних міжнародних договорів України у сфері охорони довкілля / кол. авт.: А. Андрусевич, Н. Андрусевич, З. Козак – Львів : Суспільство і довкілля, 2009. – 203 с.
11. Земельне право України: Підручник / М. В. Шульга (кер. авт. кол.), Г. В. Анісімова, Н. О. Багай, А. П. Гетьман та ін.: За ред М. В. Шульги. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.
12. Ільків Н.В. Екологічне право України. Курс лекцій. – Львів:, 2013.
13. Кравченко С.М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища : підручник / під заг. ред. С.М. Кравченко, А.О. Андрусевич, Дж. Бонайн. – Львів : Видавн. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.
14. Микієвич М.М., Андрусевич Н.І., Будякова Т.О. Європейське право навколишнього середовища. Навчальний посібник. – Львів: Львівський нац. ун-т імені Івана Франка, Благодійний фонд "ЕКОПРАВО-ЛЬВІВ", 2004. – 256 с.
15. Кобецька Н. Р. Екологічне право України: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2007. - 352 с.
16. Медведєва М.О. Теоретичні та практичні аспекти реалізації міжнародно-правових норм у галузі охорони навколишнього середовища / М.О. Медведєва. – К. : «Фенікс», 2012. – 484 с.
17. Середницька І.А. Екологічне право (в схемах) Альбом схем: Наочний посібник /І. А. Середницька. – Одеса: ОДУВС, 2016. – 81с.
18. Beyerlin U. International Environmental Law / U. Beyerlin, T. Marauhn. – Oxford : Hart Publishing, 2011. – 452 p.
19. Ciechanowicz-McClean Janina. Globalne prawo srodoviska. Podstawowe zagadnienia. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdanskiego. Gdansk. 2021. 166 s.
20. Friedrich J. International Environmental «soft law» / Juergen Friedrich. – Heidelberg ; New York ; Dordrecht ; London : Springer, 2013. – 503 p.
21. Kiss A., Shelton D. Manual of European Environmental Law. Cambridge, 1995. 128 p.
22. Meßerschmidt K. Europäisches Umweltrecht / K. Meßerschmidt. – München : Verlag C.H. Beck, 2011. – 1007 S.
23. Peters H. Umweltrecht / H. Peters, T. Hesselbarth, F. Peters. – Stutgart : Verlag W. Kohlhammer, 2016. – 269 p.
24. Sands Ph. Principles of international environmental law / Ph. Sands. – 2-d ed.– Cambridge : Cambridge University Press, 2003. – 732 p.
25. Umweltrecht : Ein Lehrbuch, 2. Auflage / Winfried Kluth • Ulrich Smeddinck; Springer- Verlag GmbH Deutschland, ein Teil von Springer Nature 2013, 2020 \\ ISBN 978-3-662-59682-1, ISBN 978-3-662-59683-8 (eBook) https://doi.org/10.1007/978-3-662-59683-8

Сканировано с CamScanner

II. Законодавство

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – ст. 141.
2. Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату. 1992. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_044#Text
3. Кіотський протокол до до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_801#Text
4. Паризька Угода 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_l61#Text
5. Закон України «Про альтернативні джерела енергії» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/555-15#Text
6. Водний кодекс України від 6 червня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - N 24. - Ст. 189.
7. Закон України «Про нафту і газ» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 50, ст.262 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2665-14#Text
8. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 36, ст.275 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19
9. Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text
10. Закон України "Про відходи" від 5 березня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. - N 36-37. - Ст. 242.
11. Закон України "Про Загальнодержавну програму поводження з токсичними відходами" від 14 вересня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2000. - N 44. - Ст. 374.
12. Закон України "Про охорону атмосферного повітря" від 16 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - N 50. - Ст. 678.
13. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" від 25 червня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - N 41. - Ст. 546.
14. Закон України "Про пестициди і агрохімікати" від 2 березня 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - N 14. - Ст. 91.
15. Закон України "Про приєднання України до Міжнародної конвенції про цивільну відповідальність за шкоду від забруднення нафтою" від 4 липня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. - N 35. - Ст. 260.
16. Закон України "Про ратифікацію Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля" від 6 липня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - N 34. - Ст. 296.
17. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 року // Урядовий кур'єр. – 2001. – 25 листопада.
18. Кодекс України про адміністративні правопорушення.
19. Концепція Загальнодержавної програми збереження біорізноманіття на 2005–2025 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2004 р. № 675-р. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/9110364 (дата звернення: 18.09.2021).

Сканировано с CamScanner

20. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2000 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - N 25-26. - Ст. 131.
21. Лісовий кодекс України від 21 січня 2006 року // Відомості Верховної Ради України. – 2006. - N 17. - Ст. 99.
22. Постанова Кабінету Міністрів України N 554 від 27.07.1995 «Про перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку»
23. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів; Закон від 31.05.2007 № 1103-V
24. Про захист людини від впливу іонізуючого випромінювання; Закон від 14.01.1998 № 15/98-ВР
25. Про об'єкти підвищеної небезпеки; Закон від 18.01.2001 № 2245-III
26. Про питну воду та питне водопостачання; Закон від 10.01.2002 № 2918-III
27. Про поводження з радіоактивними відходами; Закон від 30.06.1995 № 255/95-ВР
28. Про зону надзвичайної екологічної ситуації. Закон України від 13 липня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – №42. – 2000. – Ст. 348.
29. Про оцінку впливу на довкілля. Закон України від 23 травня 2017р. // Відомості Верховної Ради України. – 2017. - № 29. - Ст. 315
30. Про стратегічну екологічну оцінку Закон України від 20 березня 2018р. // Відомості Верховної Ради України. – 2018. - № 16. - Ст. 138
31. Про екологічну мережу України. Закон України від 24 червня 2004 // Відомості Верховної Ради України, 2004, № 45.
32. Про екологічний аудит. Закон України від 24 червня 2004 // Відомості Верховної Ради України, 2004, № 45.
33. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року "Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність": розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2017 р. № 605-р URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/605-2017-%D1%80#Text

III. СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА.

1. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні : колективна монографія / відп. ред.: Т. Є. Харитонова, І. І. Каракаш. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2018. 722 с.
2. Андрейцев В. І. Досягнення і перспективи новітньої екологічної політики України: законодавчі та науковознавчі засади. *Екологічне законодавство України через призму його історичного розвитку* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. до 60-річчя Закону «Про охорону природи Української РСР» (Київ, 09 квіт. 2021 р.). Київ : Видавництво «Наукова столиця», 2021. С. 30–37.
3. Ващишин М. Я. Правове забезпечення формування та функціонування екомережі України : теоретичні та практичні аспекти : монографія. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. 416 с.
4. Всесвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття : Стратегія, Міжнародний документ від 25.10.1995 р. Рада

Сканировано с CamScanner

Європи. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/994_711 (дата звернення: 15.09.2021).
5. Всесвітній економічний форум (2020), Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy. URL: https://goo-gl.su/YWH7L3
6. Гвоздик П. О. Джерела екологічного права України : монографія / відп. ред. Н. Р. Малишева. Київ : Алерта, 2012. 304 с.
7. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. Доповідь. За ред.. С.П.Іванюти. К.: НІСД, 2020. 110 с.
8. Герасименко Н.О. Значення судової практики у контексті реагування на глобальні екологічні виклики. // Системи галузей права в умовах глобальних екологічних викликів: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (27 листопада 2020 р., м. Київ) Наук. ред.. В.А.Устименко. НАН України. ДУ «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К.Мамутова НАН УКраїнги». Київ, 2020. 200 с., С.51-54.
9. Гетьман А. П., Лозо В.И. Правовые проблемы экологической политики Европейского Союза и Украины: монографія. Харьков : Право, 2014. 280 с.
10. Даниленко Б.В. Проблеми збереження біорізноманіття: земельно-правовий аспект // Сучасні тенденції розвитку національного законодавства України : Збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (19-20 травня 2011 р., м.Київ) / Упор. к.ю.н., доц О.М.Гончаренко. – К.: Видавничий центр НУБіП України, 2011. – 452 с., С.281-283.
11. Джумальгедієва Г.Д. Правове регулювання господарського використання природних ресурсів : / Г. Д. Джумальгедієва; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. – К.: Вид-во «Юридична думка», 2014. – 202 с.
12. Дейнега М. А. Природоресурсне право: проблеми формування і розвитку : монографія / за заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ : НУБіП України, 2019. 340 с.
13. Збірник нормативно-правових актів Європейського Союзу у сфері охорони навколишнього середовища. – Львів, 2004. – 192 с.
14. Каракаш І. І. Право власності на природні об'єкти та їх ресурси в Україні : монографія. Одеса : Юридична література, 2017. 438 с.
15. Кобецька Н. Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім..Василя Стефаника, 2016. 271 с.
16. Комарницький В.М. Право спеціального природокористування : монографія / Комарницький В.М. Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О.Дідоренка, 2011. – 424 с.
17. Лісова Т. В. Правове забезпечення відновлення земель: теоретичні та практичні проблеми : монографія. Харків : Юрайт, 2020. 396 с.
18. План дій Європейської стратегії розвитку Дунайського регіону: аналіз та перспектива впровадження в Україні / За заг. ред. Кравченко О.В. – Львів : «Манускрипт», 2012. – 120 с.
19. Правовий режим природно-заповідного фонду України: історія формування, юридичні аспекти та зарубіжний досвід (посібник) / [За заг. ред. О.Кравченко]. – Львів : Видавництво «Компанія «Манускрипт», 2017. – 92 с.
20. Позняк Е.В. Перспективи розвитку екосистемних підходів у правовому регулюванні екологічних відносин в Україні / Е.В.Позняк / Актуальні проблеми екологічних, земельних та аграрних правовідносин: теоретико-

Сканировано с CamScanner

методологічні й прикладні аспекти: матеріали «круглого столу» (м.Харків, 5 грудня 2014 р.) / за заг. ред. А.П.Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім.Ярослава Мудрого. – Х., 2014. – 320 с., С.153-156.
21. Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями вдосконалення : монографія / [А.П.Гетьман, М.В.Шульга, А.М.Статівка та ін.] ; за ред. А.П.Гетьмана та В.Ю.Уркевича. – Х. : Право, 2012. – 448 с.
22. Створення екологічних коридорів в Україні: посібник щодо законодавства, ландшафтно-екологічного моделювання та менеджменту для поєднання природоохоронних об'єктів на підставі досвіду в Карпатах / Ф.Деодатус, Л.Проценко, А.Башта та ін. – К.- 2010.
23. Суєтнов Є.П. Деякі аспекти міжнародно-правового регулювання екосистемного підходу [Текст] / Є.П.Суєтнов // Теоретичні та практичні аспекти реалізації екологічного, земельного, аграрного права в умовах сталого розвитку України : матеріали «круглого столу» (Харків, 2 грудня 2016 р.) / за заг. ред. А.П.Гетьмана. – Х. Право, 2016. – С.198-200.
24. Третяк В., Лобунько Ю. Поняття та сутність природоохоронного землекористування в умовах нових земельних відносин / Третяк В., Лобунько Ю./ Землевпорядний вісник. – 2015. - №3. – с.29-33.
25. Балюк Г. І. Проблеми кодифікації та реалізації екологічного законодавства України // Фіксований виступ на круглому столі: "Екологічний кодекс: міфи та реальність". Київ, 12-13 травня 2005 року. – К.: 2005. - 7 с.
26. Балюк Г.І. Стан законодавства про відходи та проблеми його вдосконалення// Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Серія „Юридичні науки". – 2001. – № 44.
27. Бредіхіна В. Л. Конституційні засади права громадян на безпечне навколишнє середовище: монографія / Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. — Х. : Видавець ФО-П Вапнярчук Н.М., 2008. — 168с.
28. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля України: Проблеми теорії, застосування та розвитку кримінального законодавства. – К.: Верховна Рада України. Інститут законодавства, 2002. – 660с.
29. Гетьман А. П. Вступ до теорії еколого-процесуального права України: навч. посібник. – Х.: Основа, 1998. – 208 с.
30. Заїкін Ю. В. Актуальні проблеми екологічного страхування в Україні // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. Економічні науки. – 2001. - № 4. – 376 с.
31. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль. Посібник . – К.: КНТ, Дакор, Основа, 2007. – 412 с.
32. Ільїна Н.Л. Правові аспекти поняття екологічної безпеки при плануванні та забудові міст України. // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки. Випуск 67-69. – 2005. – С. 33-35.
33. Кірін Р. С. Поняття надр: еколого-правові аспекти // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2001. - Випуск 44. – С. 47-54.
34. Кобецька Н.Р. Екологічні права громадян України: автореф. дис. на здобуття канд. юрид. наук: спец. 12.00.06 "Земельне право, аграрне право, екологічне право, природоресурсове право".– К., 1998. – 17 с.

Сканировано с CamScanner

35.Коваленко Т. О. Розвиток законодавства України про біобезпеку // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2004. - № 10 (36). – С. 43-55.
36.Ковтун О.М. Правові аспекти охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду України. – Автореферат дис. … канд. юрид. наук: 12.00.06. – К., 2008. – 16 с.
37.Корнякова Н.О. Юридична природа поводження з відходами за законодавством України // Право України. – 2004. – № 8. – С. 107 – 113.
38.Кравченко С. М. Имущественная ответственность за нарушение природоохранительного законодательства. – Львов: Вища школа. Изд-во при Львов. ГУ, 1979. - 183 с.
39.Кравченко С.Н. Социально-психологические аспекты правовой охраны окружающей среды. – Львов: «Вища школа»,1988. –138 с.
40.Кравченко С. Східна Європа: застосування екологічного права громадянами // Вісник екологічної адвокатури. – 2003. – № 23. – С. 5 – 13.
41.Краснова М.В. Гарантії реалізації права громадян на екологічну інформацію. / Автореф. дис. канд. юрид. наук: 12.00.06. / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка.– К., 1997. – 16 с.
42.Краснова М.В. Правове забезпечення участі громадськості в процесі прийняття рішень, що стосуються довкілля. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2002. – Вип. 48. – С. 263 – 273.
43.Краснова М.В. Правове регулювання екологічного інформування: порівняльно-правовий аналіз // Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Серія "Юридичні науки". – 2001. – № 45.
44.Краснова М.В. Правові аспекти захисту екологічних прав громадян // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Юридичні науки. – 2002. – Вип. 46. – С. 89 – 103.
45.Кузнєцова С. В. Правове забезпечення фінансування у сфері охорони навколишнього природного середовища: // Автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.06 „Земельне право, аграрне право, екологічне право, природоресурсове право" - К., 2000. – 17 с.
46.Максименцева Н.О. Правове забезпечення поводження з небезпечними відходами: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2006. – 19 с.
47.Мірошниченко А.М. Нормування як засіб правового регулювання земельних відносни: Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06. – К., 2004. – 206 с.
48.Мних М. В., Мних А. М. Екологічне страхування в Україні та в інших країнах світу // Економіка, фінанси, право. – 2003. - № 5. – 40 с.
49.Мороз Г. Визначення поняття «громадськість» у контексті природоохоронної діяльності // Право України. – 2004. - № 8. – С. 100-103.
50.Носік В.В. Право власності на землю Українського народу: Монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 544 с.
51.Процесуальна правоздатність у справах про захист екологічних прав та довкілля: міжнародні стандарти та національна практика / Є. Алексєєва; [за заг. ред. О. Кравченко]. — Видавництво «Компанія "Манускрипт"» — Львів, 2018. — 64 с. Режим доступу: http://epl.org.ua/human-posts/protsesualna-

Сканировано с CamScanner

pravozdatnist-u-spravah-pro-zahyst-ekologichnyh-prav-ta-dovkillya-mizhnarodni-standarty-ta-natsionalna-praktyka-2/

52. Застосування Європейської конвенції з прав людини для захисту екологічних прав та довкілля (посібник) / Є. Алексєєва, О. Мелень-Забрамна, Д. Скрильніков, — Видавництво «Компанія "Манускрипт"» — Львів, 2016. — 240 с. Режим доступу: http://epl.org.ua/human-posts/zastosuvannia-yevropeiskoi-konventsii-z-prav-liudyny-dlia-zakhystu-ekolo-hichnykh-prav-ta-dovkillia-posibnyk/#
53. Участь громадськості в процесі прийняття документів державного планування з питань, що стосуються довкілля (посібник) / Є. Алексєєва, О. Кравченко, О. Мелень-Забрамна, С. Шутяк — Видавництво «Компанія «Манускрипт»» — Львів, 2017. — 72 с. Режим доступу: http://epl.org.ua/human-posts/uchast-gromadskosti-v-protsesi-pryjnyattya-dokumentiv-derzhavnogo-planuvannya-z-pytan-shho-stosuyutsya-dovkillya-posibnyk/#
54. Права людини та охорона довкілля. Навчальна програма дистанційного курсу для тренерів (викладачів-суддів). / С. В. Шутяк, Є. А. Алексєєва, І..А. Войтюк; за заг. ред.. О.В.Кравченко. – Львів : Вид-во «Компанія «Манускрипт», 2018. – 112 с.
55. Шеховцов В. В. Теоретико-методологічні засади формування та розвитку фауністичного законодавства : автореф. дис. … докт. юр. наук : 12.00.06. Харків, 2021. 44 с.
56. Шпарик Н. Я. Міжнародно-правові акти як джерела екологічного права України : автореф дис….. канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2017. 20 с.
57. Яремак З. В. Баланс інтересів в екологічних відносинах: деякі питання правозастосування. *Екологічне законодавство України через призму його історичного розвитку* : матеріали Всеукр. наук. - практ. конференції до 60-річчя Закону «Про охорону природи Української РСР» (Київ, 09 квіт. 2021 р.). Київ : Видавництво «Наукова столиця», 2021. С. 162–167.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: www.rada.gov.ua;
2. Кабінет Міністрів України http://www.kmu.gov.ua
3. Міністерство юстиції України http://www.minjust.gov.ua
4. Верховний Суд http://www.supreme.court.gov.ua
5. http://www.nau.kiev.ua/
6. www.lawukraine.com
7. www.pravovik.com.ua
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: www.nbuv.gov.ua;
9. Офіційний веб-портал "Судова влада України":www.court.gov.ua.
10. Єдиний державний реєстр судових рішень: www.reyestr.court.gov.ua.

ПАКЕТ КОНТРОЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Нормативного курсу «Екологічне право України»

1. Поняття та предмет екологічного права.
2. Об'єкти екологічного права.
3. Методи правового регулювання в екологічному праві.

Сканировано с CamScanner

4. Принципи екологічного права України.
5. Система екологічного права, його співвідношення з іншими галузями права.
6. Поняття, види та особливості джерел екологічного права.
7. Закони України в системі джерел екологічного права. Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища“ як джерело екологічного права.
8. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела екологічного права.
9. Міжнародно-правові акти у системі джерел екологічного права.
10. Поняття та види екологічних прав громадян.
11. Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля.
12. Право на екологічну інформацію.
13. Право на участь у прийнятті екологічно-значимих рішень.
14. Право на відшкодування шкоди, заподіяної екологічними правопорушеннями.
15. Екологічні правовідносини: поняття і види.
16. Обов'язки громадян у сфері охорони довкілля.
17. Гарантії реалізації екологічних прав громадян.
18. Способи захисту екологічних прав громадян.
19. Поняття і зміст права природокористування. Підстави виникнення і припинення права природокористування.
20. Поняття і ознаки загального та спеціального природокористування.
21. Публічна власність на природні ресурси.
22. Право приватної власності на природні ресурси.
23. Поняття, зміст, та види управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів.
24. Система та повноваження органів державного управління у сфері природокористування та охорони довкілля.
25. Компетенція органів місцевого самоврядування в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів
26. Громадське управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів: суб'єкти та їх повноваження.
27. Основні функції управління в сфері охорони довкілля та використання природних ресурсів.
28. Ведення кадастрів та обліку природних ресурсів.
29. Екологічний моніторинг.
30. Оцінка впливу на довкілля.
31. Стратегічна екологічна оцінка.
32. Екологічне планування, прогнозування та програмування.
33. Екологічний контроль.
34. Екологічний аудит.
35. Правове регулювання поводження з відходами.
36. Поняття та зміст екологічної безпеки.
37. Нормування у сфері забезпечення екологічної безпеки. Поняття і види екологічних нормативів.
38. Правовий режим зон надзвичайних екологічних ситуацій.
39. Підстави і порядок оголошення місцевості зоною надзвичайної екологічної ситуації.
40. Поняття, склад, види та особливості екологічного правопорушення.

Сканировано с CamScanner

41. Адміністративна відповідальність за екологічні правопорушення.
42. Кримінальна відповідальність за екологічні правопорушення.
43. Особливості еколого-правової відповідальності.
44. Відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю чи майну громадян внаслідок екологічного правопорушення. Способи визначення екологічної шкоди.
45. Атмосферне повітря як об'єкт правової охорони .
46. Правові заходи охорони атмосферного повітря.
47. Поняття та ознаки екологічної мережі України.
48. Структурні елементи національної екологічної мережі.
49. Порядок формування національної екомережі.
50. Поняття, склад природно-заповідного фонду.
51. Загальна характеристика правового режиму природно-заповідного фонду.
52. Правовий режим природних та біосферних заповідників.
53. Правовий режим національних природних парків та регіональних ландшафтних парків.
54. Правовий режим заказників та пам'яток природи.
55. Правовий режим охорони та використання рослинного світу. Зелена книга України.
56. Порядок створення й оголошення територій та об`єктів природно-заповідного фонду.
57. Відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд.
58. Тваринний світ як об`єкт використання та правової охорони. Законодавство про охорону і використання тваринного світу.
59. Форми та види використання об'єктів тваринного світу.
60. Правове регулювання полювання та мисливського господарства.
61. Правове регулювання рибальства і рибного господарства.
62. Управління і контроль у галузі використання та охорони тваринного світу.
63. Правові заходи охорони тваринного світу. Червона книга України.
64. Відповідальність за порушення законодавства про використання та охорону тваринного світу.
65. Ліс як об'єкт використання та правової охорони.
66. Поняття та склад лісового фонду. Поділ лісів на категорії та їх правовий режим.
67. Право власності на ліси.
68. Загальне лісокористування.
69. Спеціальне лісокористування.
70. Тимчасове лісокористування.
71. Постійне лісокористування.
72. Державне управління і контроль у сфері використання та охорони лісів.
73. Правові заходи охорони лісів.
74. Відповідальність за порушення лісового законодавства.
75. Води як об'єкт використання та правової охорони. Склад водного фонду України.
76. Право загального водокористування.
77. Правове регулювання оренди водних об'єктів.
78. Спеціальне водокористування.
79. Правові заходи охорони вод.

Сканировано с CamScanner

80. Відповідальність за порушення водного законодавства.
81. Поняття надр як об'єкту використання і правової охорони. Державний фонд надр.
82. Право користування надрами.
83. Гірничий відвід: поняття та порядок його надання.
84. Правове регулювання геологічного вивчення надр.
85. Правове регулювання видобування корисних копалин.
86. Права та обов'язки користувачів надр. Плата за користування надрами.
87. Правові заходи охорони надр.
88. Угоди про розподіл продукції: поняття, зміст, суб'єкти.
89. Відповідальність за порушення законодавства про надра.
90. Земля як об'єкт використання та правової охорони.
91. Право власності на землю в Україні.
92. Порядок передачі земель у власність. Приватизація земельних ділянок.
93. Порядок надання земельних ділянок у користування.
94. Права і обов'язки власників землі та землекористувачів.
95. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісогосподарського виробництва.
96. Державне управління в галузі використання і охорони земель. Зміст правової охорони земель.
97. Відповідальність за порушення земельного законодавства.
98. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення.
99. Правовий режим земель лісогосподарського призначення.
100. Правовий режим земель водного фонду.
101. Правовий режим земель житлової та громадської забудови.
102. Правовий режим земель оздоровчого призначення.
103. Правовий режим земель історико-культурного призначення.
104. Правовий режим земель рекреаційного призначення.
105. Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення.

Сканировано с CamScanner